

Francesc i la nostra casa de tots (3)

Dg, 20/05/2018 per Francesc Riu i ...

[Dialogant amb la Laudato Si'](#)

Capítol 1. Com estem deixant la casa de tots

Francesc ha dedicat el **primer capítol** de la seva Carta a la descripció del dany que els éssers humans estem infligint a la natura, amb risc de convertir-la en una llar inhabitable per a les generacions futures.

En la descripció dels diversos àmbits en què la humanitat no ha donat mostres eficaces de protegir la natura com cal, ell insisteix en un principi fonamental: en el **món creat, tot està connectat**. Per això cal que els homes i dones d'avui siguem plenament conscients que formem part d'aquest món, amb tots els vegetals i animals dels quals el Creador ens ha fet responsables.

5. LA CULTURA DEL REBUIG és una malaltia endèmica

Quan Francesc es refereix a la cultura del rebuig, no al·ludeix tan sols al rebuig de les coses que, un cop usades, ràpidament es converteixen en escombraries i deixalles; sovint també denuncia el rebuig dels éssers humans que, per raó d'edat o d'alguna discapacitat física o psíquica, són exclosos de la convivència cívica. Més d'una vegada nosaltres també hem estat testimonis d'aquesta mena d'exclusions. Sense adonar-nos-en, tendim a valorar les persones segons el seu origen, el lloc de residència i el paper que juguen en la societat, i no tant per la seva dignitat com a éssers humans. És a dir, en la nostra cultura actual sembla que pesa més el que tens que no pas el que ets (cf. LS 20-22).

Es produeixen centenars de milions de tones de residus cada any, molts dels quals no són biodegradables —alguns són summament tòxics i radioactius—, que posen en perill la vida d'animals i d'éssers humans. «La Terra, casa nostra, sembla convertir-se cada vegada més en un immens dipòsit de porqueria. En molts llocs del planeta, els ancians enyoren els paisatges d'altres temps, que ara poden con-

templar curulls d'escombraries» (LS 21).

6. El progressiu CANVI CLIMÀTIC comporta riscos greus

NOTA. Donem el nom de canvi climàtic al canvi del clima del planeta provocat per l'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle, sobretot del diòxid de carboni (CO₂) emès pels combustibles fòssils i per les indústries. Aquests gasos s'acumulen a l'atmosfera i impedeixen que els raigs infraroigs que el planeta emet en els processos d'escalfament s'esvaeixin; això fa que la temperatura del planeta augmenti, el nivell del mar s'elevi, i les inundacions, les sequeres i els ciclons es multipliquin.

La realitat és la que és: el clima és un bé comú, de tots i per a tots. El clima constitueix un sistema complex vinculat a moltes condicions essencials per a la vida humana. Doncs bé, aquesta és una realitat indiscutible: el clima del planeta està en crisi (cf. LS 23).

Per aquest motiu, Francesc ha mostrat un interès particular a assenyalar un conjunt molt complex de canvis que s'esdevenen en el planeta i que provoquen l'anomenat escalfament global. «El canvi climàtic és un problema global amb greus dimensions ambientals, socials, econòmiques i polítiques, i constitueix un dels principals desafiaments actuals per a la humanitat» (LS 25).

No ens hem d'enganyar: els canvis en el medi ambient comportaran riscos que ara preferim no imaginar-nos. Tots els éssers humans ho fem sovint: hem optat per no pensar en allò que ens obligaria a canviar l'estil de vida i abandonar al-guns comportaments que produeixin satisfacció immediata, tot i que, a la llarga, puguin ser perjudicials.

Francesc ho adverteix al conjunt de la humanitat: el futur del planeta Terra, la casa de tots, està en risc. El llenguatge emprat no admet dubtes: «Si l'actual tendència continua, aquest segle podria ser testimoni de canvis climàtics inaudits i d'una destrucció sense precedents dels ecosistemes, amb greus conseqüències per a tots nosaltres» (LS 24). I ha esmentat l'exemple de l'elevació del nivell del mar, que pot crear situacions d'extrema gravetat perquè una quarta part de la població mundial viu a la vora del mar o molt a prop.

No obstant això, és evident que «molts dels qui tenen més recursos i poder econòmic o polític semblen preocupats sobretot per emmascarar els problemes i dissimular-ne els símptomes, mirant de reduir només alguns dels impactes negatius de canvi climàtic» (LS 26).